WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 123. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА 27-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1959 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 123. VOL. LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ ПОСТАВИВ ВЕТО ПРОТИ ДВОХ ФАРМЕРСЬКИХ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

Вашингтон. — 25-го червня президент Айзенгавер поставив „вето" проти „пшеничного" і „тютюнового" законопроєктів, які мали контролювати ціни на пшеницю і тютюн і засівну площу під ці дві культури. У супровіднім зверненні Президент рішуче заявив Сенатові, що не можна „хворому пацієнтові записувати той самий лік, який спричинив його недугу", і який „приспішив би повну кризу цілої пшеничної програми". Те саме відноситься і до цін на тютюн, які, згідно з ухваленим Конґресом законопроєктом були б такі високі, що внеможливлювали б зовсім експорт американського тютюну закордон. Немає зовсім плянів пробувати перемогти вето Президента в Конґресі, бо прихильники того законопроєкту мали в Сенаті тільки 48 голосів, а в Палаті — 188 голосів. Відкинений Президентом законопроєкт збільшував паритет допомоги за пшеницю з 75 до 90 відсотків в роках 1960 і 1961. Паритет — це відношення цін на фармерські продукти до цін на ті товари і виконану працю, які є потрібні фармерові. Відкинений закон мав також зменшити засівну площу під управу пшениці на 25 відсотків. Пшеницею засівають тепер 55 мільйонів акрів. Законопроєкт про допомогу за управу тютюну мав на цілі втримати ціни на цю рільничу культуру на теперішньому рівні. Президент пропонував ще в січні ц. р., щоб Конґрес ухвалив такий паритет допомоги фармерам, який основувався б на пересічних цінах на дані культури в попередньому році. Коли б і надалі обов'язував паритет на пшеницю в висоті 75 відсотків, то уряд платив би фармерам за один бушель пшениці по 1.77 дол., а ринкові ціни тепер становлять по 1.81. Сенатор Линдон Б. Джансон, провідник демократичної більшости в Сенаті, сказав, що крок Президента є „дуже нещасливий", бо ті відкинені закони мали допомогти фармерам, які стали „забутими людьми" під час теперішнього добробуту. Подібно висловився і провідник демократичної більшости в Палаті Репрезентантів спікер Сем Рейбирн.

Сенат прийняв законопроєкт про збільшення висоти федерального заборгування

Вашингтон. — Сенат 25-го червня прийняв законопроєкт про збільшення висоти федерального заборгування: постійну висоту федерального заборгування збільшено з 283 до 285 більйонів долярів, а тимчасову висоту з 288 до 295 більйонів долярів. Тимчасова висота заборгування є набагато більша від тимчасової тому, щоб федеральна скарбниця могла затягати короткореченцеві позички в тому часі, коли прибутки з податків є малі, а це, звичайно, буває при кінці календарного року. Одночасно Сенат прийняв ухвалу, щоб скасувати 10 відсотковий податок від пасажирських квитків на залізницях, автобусах, літаках і кораблях. Скасування цього податку від квитків на їзду обов'язувало б вже від 1-го серпня 1959 року.

В 1965 році робітні сили ЗДА становитимуть 80 мільйонів

Вашингтон. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл на основі статистичних даних департаменту праці передбачає, що число робітних сил в 1965 році в ЗДА становитиме 80 мільйонів, а в 1975 році воно збільшиться до 95 мільйонів. Він твердить, що зросте число частинно затруднених осіб, бо в найближчих роках збільшиться число працюючих жінок і нелітніх працівників, які звичайно, працюють не в повному вимірі годин. Статистика ствердила ,що в останніх десяти роках число частинно затруднених збільшилося на 40 відсотків, а число вповні затруднених зросло в тому самому часі тільки на 10 відсотків. Власники крамниць і різних бюр люблять затруднювати жінок, а жінки — матері радо працюють не повні дні, бо потребують вільного часу на ведення домашнього господарства. Запотребування на робітні сили, на думку Мічелла, спричиниться до того, що зменшиться дискримінація при прийнятті на працю неґрів, жінок і старших віком працівників.

Кубинський уряд перейняв 2,357,600 акрів землі від власників скотарських фарм

Гавана, Кубинська Республіка. — Уряд прем'єра Кастра наказав 25-го червня перейняти 2,357,600 акрів землі від власників скотарських фарм, виконуючи тим способом першу частину земельної реформи про вивласнення посілостей більших земельних власників. Військо перейняло ту землю від власників фарм у провінції Камаґеї. Ця реформа має бути здійснена впродовж кількох місяців, але в цій провінції Кастро наказав зреалізувати її негайно тому, що власники фарм за дешеві ціни скуповували товар на випас від дрібних землевласників. Кантро їх назвав „контрреволюціонерами" тому, що протестували проти земельної реформи, яка вивласнює всю землю понад 3,300 акрів. Власники скотарських фарм твердять, що не можна з успіхом працювати, коли фарма має тільки 3,300 акрів пасовиськ.

В АМЕРИЦІ

● **24-го червня ц. р. Червоний Хрест у ЗДА** і в численних інших державах вільного світу відзначував 100-річчя існування цієї добродійної організації, яка виникла 100 років тому після битви 24-го червня під Сольферіно в Італії. В цій битві брали участь і українські вояки кол. австрійської армії. Тоді було 39,000 вбитих і поранених, і швайцарський банкір Генрі Дюнант старався допомогти пораненим, з чого пізніше заснували організацію Червоного Хреста, якої прапором є швайцарський прапор (білий хрест на червоному тлі) — але з переміненими кольорами.

● **Шеф хемічного армійського відділу,** генерал майор Маршалл Стаббс зізнав в комісії космічних просторів в Палаті Репрезентантів і остерігав, що треба бути приготованим до того, що СССР під час найближчої війни вестиме також і біологічну війну, скидаючи зі своїх бомбовиків бактерії на деякі райони цієї країни. Генерал вимагав, щоб ЗДА були приготовані на цю небезпеку збоку російського комунізму.

● **Про неморальність** деякої частини молоді свідчить той факт, що учні середньої школи (гай скул) в Ню Йорку у віці від 15—17 років затягнули 14-річну ученицю цієї ж школи на шкільне подвір'я, де її знасилували. Це ділося після дев'ятої години ввечорі. А допомагав їм в тому 14-річний учень. Всі вони заарештовані, бо учениця їх пізнала.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА ОБМІРКОВУЄ НАЙСУТТЄВІШІ ПРОБЛЕМИ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ

Ню Йорк. — Найсуттєвіші організаційні, ідеологічні, виховні і подібні проблеми української спільноти у вільному світі є предметом заінтересування та розгляду на Світовому Конґресі Українського Жіноцтва, що саме тепер відбувається в готелі Статлер у цій метрополії світу. У Конґресі бере участь 150 делеґаток 15 центральних організацій українського жіноцтва з 10 країн трьох континентів. Ділові сесії цього Конґресу, що його скликала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій та які почалися в п'ятницю, 26-го червня, попередили в середу і четвер, 24 і 25-го червня, Студійні Дні в приміщеннях Українського Інституту Америки. Другий із цих Студійних Днів почався в четвер, 25-го червня сесією Програмової Комісії, яку відкрила і якою проводила п. Стефанія Пушкар. Секретарювала п. Уляна Бігус з Торонта. Реферати прочитали: д-р Наталія Пазуняк: „Віроісповідне роз'єднання", д-р Евгенія Яшківська: „Реґіональні роз'єднання", Софія Онуфрик (читала п. К. Гардецька): „Стара і нова еміґрація", Марія Біляк: „Соціяльна лінія роз'єднання" і Оксана Ґенґало: „Ідеологічне роз'єднання". Після рефератів відбулася дискусія. По полудні відбула свою сесію Комісія органiційна. Сесію відкрила п. Біляк передавши її ведення модераторці п-ні Савчак з Канади. Основний реферат на організаційні теми виголосила п. М. Біляк, яка дала деякі циферні дані про організації, згуртовані в СФУЖО. Число жінок, згуртованих в організаціях, що належать до СФУЖО, є кругло 14.000. Вказала теж на деякі недоліки в організаційній ділянці, після чого представниці поодиноких країн звітували про труднощі, з якими у своїй праці зустрічаються. За Австралію звітувала п. д-р Ірина Пеленська, за ЗДА п. Ст. Пушкар, за Бразилію п. Горачук, за Канаду п. Бубнюк, редакторка журналу „Жіночий Світ", яка відчитала реферат, виготовлений п. Вербицькою, що не могла на З'їзд приїхати. Від Ліґи Українських Жінок Канади звітувала п. Анна Прийма, за Велику Британію д-р Ірина Калюжна, за Венесуелю п. Емілія Слюзар, за Німеччину п. Олександра Бойко, за Францію п. Ірина Дурбак а від Українського Золотого Хреста в ЗДА говорила п. Оксана Ґенґало. Всі референтки порушували цікаві проблеми, деякі специфічні в їх країнах, деякі спільні теж іншим країнам, висловлювали свої побажання. Після того відбулася дискусія, яку закінчила заключним словом п. Марія Біляк. Під час сесії голова СФУЖО п. Олена Залізняк вітала приявного п. Володимира Джуса і його дружину, господарів дому, в якому відбувалися Студійні Дні. Вечері відбували свої сесії рівночасно в тому самому часі Комісія Суспільної Опіки, Виховна Комісія і Комісія Молоді. Нарадами Комісії Суспільної Опіки проводила п. Олена Гординська, модераторкою була п. Марія Квітковська з Дітройту. Реферати читали: Н. Шміґель: „Модерна суспільна опіка", І. Гладка: „Допомога матерям із дітьми", О. Гординська: „Старі і хворі люди", О. Равш: „Заншенці", О. Муссаковська: „Українці у Польщі", О. Назар: „Здобування фондів" і М. Спольська: „Звіт із Канади". Комісія Виховна мала за голову Надію Іщук, а модераторкою була Ірина Пеленська з Австралії. Реферати читали: О. Горащенко: „Звіти із праці членів організації", інж. Л. Вертипорох: „Виховні труднощі матерей", Н. Іщук: „Рідна мова", Г. Білинська: „Юнацький вік", М. Стратієнко: „Значення школи українознавства" і Ц. Палїїв (читала Я. Зорич): „Українські молодечі організації". Модераторкою Комісії Молоді була Іванна Ратич, а реферати читали: У. Бігус: „Національне виховання молоді", Лариса Швабяк: „Зацікавлення української студентки на терені Америки" і Софія Скочиляс (читала її сестра Наталія): „Збагачення українського громадянства успіхами української молоді". Доповіді і дискусії в усіх комісіях, що протягнулись пізно вніч, заторкнули та насвітлювали великий комплекс найважливіших проблем української спільноти взагалі, а української жінки, матері і дівчини зокрема, у вільному світі, з думкою про рідний край і нарід. У п'ятницю, 26-го червня рано, почалася ділова сесія Конґресу, яку відкрила голова СФУЖО п-ні Олена Залізняк та яка включала: вибір Почесної Президії Конґресу, вибір комісій, дальші доповіді і звітування, привіт Рідній Землі, як також окрему сесію молоді та святочну сесію Конґресу. Конґрес включає також виставку жіночої творчости. Конґрес продовжуватиметься в суботу і закінчиться бенкетом, що його влаштовує в честь делеґаток Конґресу Союз Українок Америки.

Гарриман перестеріг Хрущова про одностайний фронт Америки супроти СССР

Москва. — Недавній губернатор Нюйоркського стейту, колишній амбасадор ЗДА в Москві і адміністратор допомоги закордонові, Аверел Гарриман перевів півторигодинну розмову з Хрущовим на Кемлі, після чого ще конферував із ним в його „дачі" у приявності Мікояна, Громика, Козлова та голови державної Комісії для культурних зв'язків Жукова. На пізнішій своїй пресовій конференції у Москві Гарриман ствердив, що він запевнив Хрущова, що весь американський нарід підтримує одностайно президента Айзенгавера в його закордонній політиці. З свого боку Хрущов запевняв Гарримана, що Совєти хочуть „згоди" з Америкою, але водночас не сказав нічого, що вказувало б на будь-яку поступку большевиків з їх становища, виявленого в Женеві. Хрущов признав, що він знає, що Захід не погодиться на ніщо, що запевняло б перемогу комунізму (себто совєтську анексію) в Західньому Берліні та в Західній Німеччині. Хрущов зробив на Гарримана враження дуже бодрого й енерґійного чоловіка, який має широкі зацікавлення. Гарриман заявив на своїй пресовій конференції, що його 6-тижнева подорож по Совєтах переконала його про „стабільність" совєтського режиму, що його мовляв, „підтримує людність". На своїй пресовій конференції Гарриман виступив проти голосів совєтської преси, які представляли зразок американського однородного дому що буде виставлений на виставі в Москві, як „нереальний". Американці — казав Гарриман — не такі дурні щоб показувати за кордоном речі про Америку, які не відповідають дійсності. Гарриман виїхав вже з Москви.

9 ГУБЕРНАТОРІВ ЗДА ВІДВІДУЮТЬ СССР

Москва. — 9 американських губернаторів прибули до Москви, щоб перевести туристичну подорож по Совєтському Союзі. Це губернатори з таких стейтів: Ню Джерзі, Айдаго, Іллиной, Ютаг, Вест Вирджинія, Норт Дакота, Колорадо, Норт Каролайна і Флорида. Перед виїздом з Америки вони відвідали президента Айзенгавера у Вашинґтоні, який м. і. радив їм, щоб вони „не занадто сердилися" тим, що побачуть в СССР.

ЄЛИСАВЕТА II І ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР ВІДКРИВАЮТЬ КАНАДІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ МОРСЬКИЙ ШЛЯХ

У зв'язку з урочистостями відкриття Морського Шляху Ст. Лоренса королева Єлисавета II відвідала півторамільйонове місто Монтреаль, у канадійській провінції Квебек, французько-англійське населення якого вітало її ентузіястично. На фото: посадник Монтреалю Серто Фурніє дає королеві подарунок від міста — срібний піднос.

Монтреал. — В п'ятницю, дня 26 червня ц. р., ранком прибув літаком з Вашингтону на летовище летунської бази в Ст. Гюберт президент Айзенгавер, щоб разом з британською королевою Єлисаветою II взяти участь в урочистості офіційного відкриття канадійсько - американського Морського Шляху Ст. Лоренса, що ним з допомогою цілої системи каналів, гребель і шлюз пов'язано Атлантійський океан з американськими і канадійськими озерами. На летовищі привітала през. Айзенгавера Єлисавета II разом з представниками канадійського уряду під проводом прем'єра Діфенбейкера. З летовища і гості і господарі від'їхали до пристані в Ст. Ламберт, де в 11 годині перед полуднем почалася церемонія відкриття згаданого морського шляху і де промовляли і королева Єлисавета II і през. Айзенгавер. Будування цього шляху довершено спільними американсько - канадійськими силами коштом 471 мільйона долярів і закінчено його ще дня 25 квітня ц. р., з котрого то дня цей шлях фактично приведено в дію. І ЗДА і Канада сподіваються, що цей шлях, що ним пройшло досі вже понад 1,500 океанських кораблів, поширить видатно морську комунікацію з Атлантійського океану на континентальні області навколо Великих Озер, бо тепер великі морські кораблі матимуть змогу проходити аж до північно - атлантійських континентальних пристаней. Після урочистости відкриття королева Єлисавета II і през. Айзенгавер відбули на покладі королівського яхту „Британія" поїздку нововідкритим Морським Шляхом і прийняли дефіляду з'єднань воєнної фльоти ЗДА і Канади.

Англійські соціялісти радять Англії виректись ролі атомової держави

Лондон. — Англійська соціялістична Партія праці оформила своє офіційне становище до проблеми атомової зброї. Англійські соціялісти пропонують, щоб усі держави в світі зобов'язалися не продукувати і не мати атомової зброї і щоб цей договір стояв під міжнародною контролею. Єдиними атомовими державами залишились би в світі Америка і Совєтський Союз. Франція вправді працює тепер над витворенням власної атомової бомби, але англійські соціялісти вірять, що також французи виречуться своєї амбіції, коли англійці виречуться атомової зброї, яку вони вже мають. Зате Партія праці відкинула вимогу своїх лівих пацифістів, які вимагали, щоб Англія перевела атомову демобілізацію без уваги на становище всіх інших країн у світі. Очевидно, що програма англійських соціялістів має суто - паперове значення, бо пропонований ними міжнародний договір нездійсненний. Керівна в Англія Консервативна партія рішуче відкинула становище соціялістів. Зречення з ролі атомової держави при посіданні атомової зброї Америкою і Совєтами в практиці звело б Англію з ролі рівнорядного партнера Америки до ролі її сателіта — заявив голова Консервативної партії, Вайкант Гейлсгем.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Ювілейний бенкет для відзначення 70-річчя проф. Олександра Шульгина, кол. міністра** закордонних справ УНР та видатного історика, влаштовує в неділю дня 28-го червня ц. р. Дискусійний Клюб Круглого Стола у Ню Йорку (в залі УН-Дому о год. 7,30 увечорі). Під час бенкету Ювілят виголосить доповідь на тему „Українське національно - державне відродження 1917/20 років очима співтворця подій і історика".

● **Велику зустріч українців Канади і ЗДА,** присвячену 250-літтю Полтавського бою та 250-літтю смерти Гетьмана Івана Мазепи влаштовують організації СУЖЕРО (Канада) і ДОБРУС (ЗДА) в днях 4, 5 і 6-го липня ц. р. у Торонті, Онт. в Канаді. Головну доповідь на зустрічі виголосить проф. В. Ревуцький і з промовою виступить президент УНР в екзилі д-р Ст. Витвицький.

● **Видавництво „Дніпрова Хвиля" в Мюнхені** закінчило друкувати і цими днями випускає в світ нове видання книжки О. Кобця „Записки полоненого", в свій час виданої під совєтами одноразово двома виданнями і негайно по виданні конфіскованої і знищеної. В книжці 420 сторінок друку і включена до неї драматична картина автора „В Тарасову ніч" з ілюстраціями.

● **Кораблем „Ліберті" прибув** із Франції до ЗДА дня 15-го червня ц. р. п. Юрій Гриненко з дружиною Славою та дітьми Юрком й Олександром. Юрій Гриненко, за фахом маляр - декоратор, публіцист й актор, поселився після свого приїзду у Филаделфії. Спонзорами його приїзду є ред. П. Павлович з дружиною Іриною.

ІТАЛІЯ І БЕЛЬГІЯ ПРОПОНУЮТЬ З'ЇЗД МІНІСТРІВ НАТО

Рим. — Італійський міністер закордонних справ Джузеппе Пелла в своїй промові в парляменті в минулий четвер 25 ц. м. запропонував, щоб міністри закордонних справ 15-х західніх країн, членів Північно - атлянтійського пакту (НАТО), відбули наради ще поки відновиться Женевська конференція міністрів ЗДА, Англії, СССР і Франції 13 липня ц. р. Якщо було б неможливо, щоб зібрати на нараду міністрів, то така нарада могла б відбутися між віце-міністрами — сказав Пелла. Потребу такої наради Пелла мотивував конечністю скріпити одностайний фронт супроти Совєтів на Женевській конференції. Італія — заявив її міністер закордонних справ — зробить все, щоб підтримати бажання Заходу, виявлене в Женеві, щоб дійти до порозуміння з Совєтами. Але водночас Пелла підкреслив рішуче становище Італії по стороні Заходу в бльоці НАТО. Італія, мовляв, визнає тільки західньо-німецький уряд леґітимним репрезентантом цілого німецького народу. Хоч Пелла не назвав цього за іменем, проте з його промови виходило, що італійський уряд ставиться неохоче до пропозиції французького президента де Ґоля щодо заснування західнього Середземноморського бльоку під проводом Франції. Італійський міністер закордонних справ недвозначно дав зрозуміти, що Італія хоче вести в Середземноморському обширі власну політику та що вона не вважає за потрібне творити інші реґіональні бльоки в обширі, що його охоплює пакт НАТО. Італія — заявив Пелла — запропонувала скликання конференції міністрів закордонних справ країн НАТО разом із Бельгією. — З Лондону і Вашингтону повідомляють, що тамошні керівні державні кола зустріли італійсько-бельгійську пропозицію холодно і неприхильно. Речник англійського уряду заявив, що Англія не вважає за потрібне скликування будь-якої наради, яка могла б викликати враження в Совєтів, наче б на Заході існували такі розбіжності, що їх треба полагоджувати аж окремим з'їздом міністрів. Зокрема англійський прем'єр Мекміллен у промові на річній конвенції жінок Консервативної партії заявив, що на Заході панує повна єдність думок в справі Німеччини і Берліну. Півофіційна заява з Вашингтону назвала пропозицію скликання з'їзду міністрів НАТО „непрактичною". Контакт між країнами НАТО існує — сказано в цій заяві — безперервно і скликування окремої конференції безпотрібне. — В італійському парляменті прийшло на тому засіданні, на якому промовляв міністер Пелла, двократно до бурхливих сцен. Вперше це сталося, коли комуністичний лідер Пальміро Толіятті назвав приявного тоді в Римі французького президента Шарля де Ґоля „грабарем парляментаризму" у Франції, а вдруге парляментарна поліція мусіла інґерувати, щоб не допустити до бійки між послами, коли неофашистський посол Джованні Роберті прославляв де Ґоля за його рішучість в поборюванні комунізму. Остаточно італійська палата затвердила закордонну політику уряду на основі звідомлення міністра міністра Пелли 281 голосом проти 97.

Марокко дістало від Америки 40 мільйонів позики

Рабат. — Офіційно повідомлено, що ЗДА признали Марокко 40 мільйонів долярів довготермінової і низько опроцентованої позики на будову шляхів, наводнювання і модернізацію хліборобства. Мароккканський уряд ствердив, що Америка не зв'язала тієї позики з ніякими політичними передумовами та що в переговорах у справі позики не було мови про спірну проблему американських баз в Марокко. В минулому році Марокко дістало від Америки позику у висоті 30 мільйонів, а в 1957 р. 20 мільйонів дол.

Селвин Ллойд стверджує „широку прогалину" між Сходом і Заходом

Лондон. — Англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд ствердив у своєму звідомленні про Женевську конференцію міністрів перед палатою громад в минулу середу 24 ц. м., що між Сходом і Заходом все ще існує „широка прогалина". Він казав, що треба довшого часу, поки можна буде осягнути будь-яке порозуміння, але, мовляв, не вважаючи на дотеперішні невдачі, треба продовжувати ці заходи. Ллойд обіцяв „робити найкраще, що зможе", коли Женевська конференція відновиться 13 липня ц. р. На запит речника соціялістичної Партії праці в закордонних справах Енюрина Бівена, чому Женевська конференція не вирішила справи конференції „на вершинах", Ллойд заявив, що спершу закордонні міністри намагалися звужити розбіжності між ними та шукати такі практичні формули, що їх могли б розробити голови урядів. Покищо, ствердив Ллойд, не вдалося ще закінчити першу частину старань міністрів. Ллойд заявив, що коли б удалося дійти до порозуміння в справі Берліну, то, мабуть, була б відкрита дорога для ширшого порозуміння.

У СВІТІ

● **Західньо - німецький канцлер Аденауер** прислав міністрові економії д-рові Людвіґові Ергардові листа, в якому назвав його „незаступним" членом свого уряду та запевнив, що має до нього повне довір'я, „як до політика і людини". Ергард образився одним зворотом з інтерв'ю Аденауера для „НЙТаймс-у", де той відмовляв Ергардові повних кваліфікацій на становище канцлера. Ця справа грозила кризою в Західній Німеччині і її керівна християнсько-демократична партія два дні ракила, щоб помирити двох своїх лідерів.

● **Сін Лемасс** став новим прем'єром Ірляндії на місце 76-річного Імона де Валери, який став президентом тієї Республіки. Лемасс був в уряді де Валери міністром промислу і торгівлі. Соціялісти були проти його кандидатури, бо, мовляв, нарід висловився проти урядового законопроєкту про скасування принципу пропорціональности у виборчій ординації, отже засудив політику уряду. Однак в головуванні Сін Лемасс дістав 75 голосів проти 51.

● **У Польщі видано вперше у** польському перекладі книжку Д. Д. Айзенгавера „Христоносний похід в Европі". Протягом 24 годин розпродано 5,000 примірників. Польський переклад вірно віддав повний текст книжки, включно з гострою характеристикою комунізму, який „каже своїм фанатичним визнавцям експлуатувати несправедливість і нерівності між людьми".

● **У Лондоні продано на пуб**лічному авкціоні скрипку Антонія Страдеваріюса з Кремони (1664-1737) за $22,930. Купив її швайцарський торгівець діямантами, С. Каґль з Женеви, аматор гри на скрипці, який проте від довшого вже часу не всилі грати внаслідку важкої недугу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Джерзі Сиrі і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	$ 14.00	One year	$ 14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖІНОЦТВО ДАЄ ПРИКЛАД

Саме тепер відбувається в готелі Статлер в Ню Йорку Світовий Конгрес Українського Жіноцтва, скликаний Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій. Конгрес ,що відбувається під гаслом єдности українського жіноцтва у вільному світі в його зусиллях допомогти рідному народові і красві в змаганнях до волі і незалежности, запляновании на широку скалю. 150 делегаток, що репрезентують 15 центральних жіночих організацій З'єдинених Держав Америки, Канади, Бразилії, Венесуелі, Англії, Австрії, Австралії, Німеччини і Франції, які об'єднують кільканадцять тисяч громадянок, це не тільки поважна репрезентація, але й могутній голос, що може і повинен заважити як на житті, організованості і діяльності нашої української спільноти у вільному світі, так і на її можливостях і зусиллі стати в обороні прав українського народу на вільне життя.

Очевидно, що з оцінкою Конгресу в усіх цих аспектах треба заждати до його висліду. Проте, вже сам факт скликання і відбуття такого Конґресу має своє велике значення і вартість та може в багато дечому послужити прикладом для поведінки, поступування і змагання всієї нашої суспільности у вільному світі, включно з її чоловічим родом. Наще бо жіноцтво вже самим скликанням та відбуттям цього свого Світового Конґресу далеко випередило і засоромило — що дав би Бог — своїх чоловіків, які вже щонайменше від десяти років, беручи тільки післявоєнні часи, говорять і схвалюють резолюції про репрезентативний Світовий Конґрес Вільних Українців, але досі, поза резолюціями та принагідними заявами, не спромоглися на жадну конкретну акцію в цій справі.

Колись Іван Франко назвав Лесю Українку, отже жінку, одиноким мужчиною в нашій літературі. Українська історія в минулому і сучасному дає чимало арґументів на те, що це твердження можна б у відповідній мірі поширити і на деякі ділянки української політики.

З усіх цих та багатьох інших міркувань українському жіноцтву за теперішній Світовий Конґрес можна ґратулювати та від серця і душі бажати йому якнайкращих успіхів.

„ЧАР" КОНФЕРЕНЦІЙ НА ВЕРШИНАХ

„Ідея конференції на вершинах завжди ще притягає якимсь дивним чаром замріяних мислителів..." — писав недавно один американський коментатор. Тією ідеєю „очаровані", наприклад, завжди ще англійські соціялісти, які знову вперто інтерпелювали про неї в цьому тижні прем'єра Мекміллена і міністра закордонних справ Селвина Ллойда під час дебати в палаті громад над вислідами Женевської конференції. Обидва англійські державні мужі, підтримуючи далі в принципі потребу такої конференції голів урядів, солідаризувались цим разом з президентом Айзенгавером, що таку конференцію повинен попередити сякий-такий успіх нарад міністрів, який подавав би оправдану надію, що і зв'їзд голів урядів не буде даремний. Тим часом, англійські соціялісти, які наставились на перебрання влади в Англії після найближчих виборів, ідуть в цій справі цілком по лінії пропаґандивних арґументів Нікіти Хрущова, який на ділі хоче від такої конференції підвищення свого персонального престижу та нової трибуни. Гейтскелл-Бівен і товариші вірять, що Мекміллен, Айзенгавер і де Голь можуть від Хрущова дістати те, чого Ллойд, Гертер і Мурвіль не всилі добути від Громика.

Очевидно, що це незрозуміла логіка, бо справа не в особах, а в політичних цілях. І коли б Хрущов хотів дійсної злагоди з західнім світом, то міг би протелефонувати відповідні інструкції Громикові та приїхати самому підписати договір. Суть не в тому, хто переговорює, а в тому, чи Совєти рішені продовжувати свій імперіялістичний похід, чи готові зректися своїх „місійних" цілей.

Ясно, що тих цілей вони ніколи не зречуться, а й самих конференцій „на вершинах" вони домагаються тільки єдино з думкою прислужитись швидшій реалізації тих їхніх злочинних плянів та витворюють довкола них тенети „чару", в які легше було б ловити наївних.

СОВЄТСЬКЕ РОЗУМІННЯ І СТОСУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ВИМІНИ

Встановлена договором між ЗДА і Совєтським Союзом програма т. зв. культурної виміни між обидвома країнами передбачає м. ін. теж і взаємну виміну всесторонніми інформаціями про життя в кожній із цих країн, значить такими даними, що могли б дати населенню однієї країни хоч приблизно вірний образ про життьову дійсність у другій країні.

Як розуміють Совєти таку інформацію і як вони її стосують, про це свідчить красномовно приклад із московською „Правдою", офіційним органом Центрального Комітету комуністичної партії Совєтського Союзу, єдиного рішального і відповідального чинника в усіх державних справах в СССР. На протязі останніх тижнів „Правда" поміщує майже в кожному числі якийсь „матеріял" про „невідрадні" життьові умовини в капіталістичних країнах, зокрема у ЗДА.

Одна із цих статтей п. н. „Мільйони американців терплять від наслідків кризи", надрукована в „Правді" з 13 червня ц. р. і позначена, як „власна інформація" із ЗДА, намагається переконати непоінформованих совєтських читачів, що в ЗДА під сучасну пору заіснувала жахлива катастрофальна господарська ситуація ,у висліді якої понад 60 мільйонів американців, значить, більше як одна третина населення переносить тяжкі наслідки кризи, а саме звільнення з праці, безробіття, зниження заробітних платень, збільшення норм виробітку і припинення виплат допомог для безробітних. Покликуючися на ближче невідомі, по всякій правдоподібности комуністичні американські джерела, в статті стверджені такі просто „ревеляційні" і цілком невідомі американським громадянам факти, як наприклад, те, що... десять мільйонів американців примушені працювати тільки три або чотири дні на тиждень, що 47 процентів робітників обробітної індустрії втратили працю взагалі або одержують зменшену заробітну платню, що 70 мільйонів американців не можуть купувати того, що їм треба і примушені купувати менше, як минулими роками...

В черговій статті про ЗДА, надрукованій п. н. „Американське літо" зараз же в наступному числі „Правди" (з 14 червня ц. р.) і підписаній якимось Б. Стрельніковим, зібрані не менше „ревеляційні" інформації, про тенденційний зміст яких свідчать такі характеристичні підзаголовки, як „Вони не мають нічого, крім вічного голоду" і „Танки проти робітників". Використовуючи повідомлення американської преси про нещасливий випадок з вантажним автом, під час якого згинуло 16 сільсько-господарських робітників, кореспондент „Правди" малює понуру картину Америки, шляхами якої кочують вантажні авта з тисячами сільсько-господарських робітників, готових на кожну працю і за кожну ціну. В даремному пошукуванні за працею, усі ці робітники переїздять з місця на місце, голодуючи і п'ючи брудну воду з каналів і гинучи в автових катастрофах. В дальшому цей же кореспондент виводить картину все загальнішого і загрозливішого безробіття і масових безупинних страйків у ЗДА, що з ними стейтові губернатори мусять боротися з допомогою танків і кулеметів. Приведені ним дані базує Стрельніков на повідомленнях американських газет про події в тій чи іншій місцевості, реферуючи й узагальнюючи їх так, щоб вони давали враження загальної катастрофальної ситуації у З'єдинених Державах Америки. Для підсилення цього враження приводить Стрельніков теж і відповідно підібрані і повідривані статистичні дані і супроводить все це коментарем, що, мовляв, „гармати (про які до речі не було ні слова в повідомленнях американських газет) і кулемети, спрямовані на робітничі поселення, дуже яскраво ілюструють"... „співпрацю між працею і капіталом" у З'єдинених Державах Америки".

Як безцеремонно поводяться совєтські кореспонденти і совєтська преса із матеріялом, що його вони „черпають" з американських газет і журналів, може свідчити випадок з опублікованою в „Правді" дня 16 червня ц. р. ілюстрацією, передрукованою з нюйоркського „Таймсу". Дня 10 червня ц. р. „Ню Йорк Таймс", повідомляючи про сутичку між страйкуючими шпитальними працівниками і студентами нюйоркського Медичного Каледжу, вмістив теж на першій сторінці фотографію встановлювання нюйоркською поліцією порядку з підписом „Сутичка на П'ятій Евню: Поліція змагається із страйкуючими шпитальними робітниками перед Нюйоркською Академією Медицини при 103 вулиці". Московська „Правда", не зважаючи на те, що ніякого „биття" на фотографії не видно, передрукувала поквапно це фото з підписом „Американська „демократія" в дії... Поліцаї б'ють страйкуючих шпитальних робітників Ню Йорку".

Згаданими досі „інформативними" матеріялами „Правда" не обмежується і продовжує друкувати послідовно і систематично кожного дня подібні матеріяли про життя у З'єдинених Державах Америки або про американську політику. В числі з 17 червня надрукувала вона статтю „лавреата Ленінської премії" Вільяма Дюбуа п. н. „Американські негри діб'ються повного визволення" із ствердженням про наявність у ЗДА „нечуваного для цивілізаційних країн ступня расової ненависти", і зараз же під нею повідомлення ТАСС'а з Вашинґтону п. н. „Граната із слізним газом — символ американської гуманности". В числі з 18 червня ц. р. вміщено у „Правді" „фейлетон" С. Вишневського проти американських „атомщиків" п. н. „Конґресмени „бомбардують" Америку". В числі з 19 червня надрудоване повідомлення із столиці Литви Вільнюю-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПАРИЗЬКА МОДА У МОСКВІ

Париж. — З великим шумом з'їздили 12 найелегантніших модельок найелегантнішого Діора до Москви. 10-го червня сіли вони на спеціяльний літак ,а з ними 6 модисток, один фризієр, різні посони сальону Діора й десяток журналістів найбільших щоденників. Разом понад 5 осіб. Репортажі про цей показ 120 моделів (сукні, костюми й вечірні сукні) появились на перших сторінках американських, англійських, перуїянських і французьких часописів.

Читачі „Свободи" знають, що ідгук цієї „події" в американській пресі був немалий. Такі часописи як „Гарпер'с Базар" чи „Вімен'с Вер Дейлі" вислали також спеціяльних кореспондентів. А все ж цікаво, як французи реаґували на цю поїздку.

Репрезентанти паризької моди вже довгі роки добивались показу у Москві, але без результату. Та коли минулого року пописувалися там італійці й англійці, то всім було ясно, що не може обійтись без французів, навіть під час Женевської конференції, на якій французи займали ще не найбільш непримиренне становище, підтримуючи свого німецького союзника.

Але транспорт літаком 45 осіб і утримання їх там протягом п'яти днів — це дороге підприємство ,коли зважити ,що з огляду на девізові відносини між СССР і західнім світом не буде продана ані одна суконка. Правда, Торговельна Палата СССР покриває частину коштів показу, але все ж це зовсім дефіцитове підприємство. Для чого ж воно було організоване?

Зовсім ясно, що для реклями й цього не скриває французька преса. Сказано ,що про цей показ писала американська преса поруч англійської й всякої іншої, а це не абияка реклама для Діора, що найбільше збуває своїх моделів саме в Америці та Англії, а все більше в південній Америці. В реклямі важне й те, що тепер всі побиваються показатись у Москві. Паблик-рілейшенс кожної великої фірми мають за пункт амбіції нав'язати якийсь контакт з Москвою.

Для французів це тим важливіше ,що незабаром у Москві відкривається американська виставка ,на якій буде також мода. Ну, а де як де, але в моді французи не можуть собі дозволити залишитись позаду за ким би то не було. Тут вони вразливі, бож від віків уже ведуть тут перед і рішені бодай тут не тратити своєї суприматії.

Отже, з французького боку ясно, чому були вложені зусилля і принесені матеріяльні жертви. Але пощо цей показ москалям? 12 тисяч москвичів багато тижнів наперед викупили квитки, а під час показу квитки пішли на чорний ринок і ціна їх доходила до 10 долярів, коли рахувати найкорисніший з офіційних курсів доляра. Але московська преса за 5 днів гостювання французів не подала ні слова звіту. А видно й опісля не писала нічого, бо паризька преса відгукнулася б на всякий коментар.

Виходить, що москалі вирішили погодитись на всякі покази, вважаючи, що треба ж щось робити для піддержання своєї реклямованої миролюбности. А зокрема на цей показ погодилися тому, щоб показ закордонного не обмежувався до показу американського, щоб у „щасливих" громадян, які просто б'ються за все закордонне, не виробилось поняття, що все, що краще від московського, це просто американське.

Москалям важко було розкушувати цей французький горіх. При їхньому бандитському курсі рубля, який вони цінять по 25 центів, виходив би рубель по 125 франків. А коли так, то суконку від Діора можна мати за 1,000 рублів, тобто за 250 дол. Коли це дорого для нас, то в Москві це зовсім не дорого, бо зовсім проста суконка, що має претенсії на модну, коштує в середньому 800 рублів. Отже — московська кліснтеля могла б купувати сукні від Діора, коли б хтось міг признати офіційний курс рубля, що заперечує всякий здоровий розум.

Але моделі Діора викликали в Москві враження чогось зовсім нереального. Чулися запити: „Куди й коли можна так вдягнутися?" Бо й справді — адже й у Парижі ніхто по вулиці не бігає у фасонах Діора, що з таким смакуванням підкреслюють всі московські репортери, які відвідують Париж. Навіть кожен совєтський турист завважує, що на паризькій вулиці жінки зовсім не вдягнені так, як у журналах. При тому вони не хочуть подумати, що ніде і ніякий модель на вулиці не виглядає так, як у журналі мод.

Від елеґантних паризьких модельок у москвичок враження, що вони надто худі й у декого серйозно родилось припущення, що їх голодом морять вражі капіталісти, не дають їсти, бо як інакше можна бути таким худим? Тому паризька преса повна карикатур, в яких знаходимо на всі лади той сам образ: дві грубі московські баби проводять збірку на хліб і картоплю для бідних і симпатичних француженок, що не мають що їсти...

Серйозні репортери, що їздили з показом до Москви, півсерйозно і півжартом кажуть ,що їм аж тепер ясно, чому Хрущов завзявся саме в продукції молока доганяти Америку: в харчуванні совєтських громадян багато крохмалю і вуглеводнів, але не вистачає протеїнів, які знаходяться в м'ясі й молоці.

Одноголосне враження всіх французів, що при тій нагоді побували в Москві: москалям ще доведеться довго доганяти Америку, семирічка не вистачить. Поминаючи вже факт ,що всі жахливо примітивно одягнені, та навіть в люксусових і зарезервованих для чужинців готелях „Совєтская" та „Україна" (17-поверхові хмародери) ніколи не вгадаєш, чи не зіпсується світло ,або не зупиниться вінда. Широкі вулиці заповнені пішоходами, а автомашини їдуть з „божевільною швидкістю" десь 40 миль на годину і вони являють велику рідкість. Тому один з репортерів висловився, що в СССР все робиться для майбутнього, а „геніяльний" і „великий" російський народ навіть сотки років тому будував широкі вулиці для автомобільного руху, що на 43-му році революції залишається все ще в сфері мрій про майбутнє.

Горді своїми досягненнями щасливі горожани СССР запевняють ,що в селищах кваліфікованих робітників, зокрема ж в селищах гірників, які заробляють найкраще, „автомашини стоять в кожному розі". Коли це порівняти з заповненими автомашинами вулицями Парижу, не кажучи вже про Ню Йорк, то ясно, що доганяти Америку доведеться ще довго.

Повертаючись до моди, треба сказати, що закуп Москвою моделів Діора належить до дуже далекого майбутнього. Ще не завтра засядуть московські специ від моди поруч англійців, американців чи бразилійців на золочених кріслах сальону Діора чи Баляненсіяґи, щоб купувати суконки. Але деякі журналісти не виключають ,що за пару років вони прийдуть до Парижу й сядуть на золочених кріслах, щоб купувати ідеї.

Щоб не купували, аби купували, — кажуть паризькі бизнесмени з ділянки мод. З цієї точки погляду вони майже гаряче бажають, щоб Хрущову семирічка вдалася якнайкраще. Бо що значать всі небезпеки зросту СССР в обличчі приваблпвої можливости робити бизнеси. Гроші, як відомо, не пахнуть, зокрема ж, з них скоро сходить запах крови.

А врешті — сьогодні ,коли в СССР щораз більше продукують ,загал населення бігає більш охоче на покази моди, як на мітинґи в справі Берліну. В міру зросту добробуту падає і зацікавлення ідеологічними справами. З цієї точки погляду, хто знає, чи бизнесмени не мають хоч трохи рації.

О. Д-вич

Д-р Степан Витвицький, Президент УНР в екзилі

ПРО ЛИЦАРЯ ЧЕСТИ, ПРАВДИ І ВІРИ

(Із промови на похороні Михайла Олексійовича Ветухова)

Виряджаємо в останню дорогу велику людину, громадянина непересічної вартости і непересічних заслуг.

Михайло Олексійович Ветухів походив з родини науковців. Ще молодим юнаком він оглядав своїми очима Українську Державу, її вид був для нього неперемннаючим переживанням і їй служив він до свого останнього віддиху. Після закінчення академічних студій він посвятився науковій праці і як професор високих шкіл скоро добився поваги одного з передових наукових дослідників у своїй ділянці. Але своїм знанням хотів у першу чергу послужити українській науці. За свої змагання до об'єднання української наукової праці був арештований большевицьким режимом. Ідучи за голосом патріотичних почувань, під час німецької окупації, часу другої світової війни, взяв жваву участь у національному русі, був за те ув'язнений німецьким ґестапом та опісля вивезений до Польщі. Випущений на волю, був далі діяльний в громадському і політичному житті на еміґрації, став членом екзильного Уряду і містоголовою Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині. На всіх становищах виявляв не абиякий організаційний талант.

Переїхавши до ЗДА, знайшов тут належну оцінку і признання свого наукового стажу та став як науковий дослідник працювати в Колумбійському університеті в Ню Йорку. Знав добре вагу духових надбань для життя народу, разом з тим розумів смертельну загрозу для України від большевизму. Взявся за організацію українських наукових видавництв, почав гуртувати коло себе українських науковців. При тому його живий ум підказав йому думку про побудову на чужині станиці української культури. Не розпоряджав для тої цілі ніякою готовою організацією, ніякими політичними зв'язками, ніякими грошовими засобами. У нелегких змаганнях за свою велику справу стояв сам один, без ніякої допомоги, не раз мусів плисти проти течії. Своєю виїмковою інтеліґентністю умів переконати кого треба про необхідність заснування Української Вільної Академії Наук і досяг великого діла на міру визначних національних здобутків. Проти московської большевицької доктрини, системи терору і фальшу, стосованих в науці, Михайло Олексійович у найбільшому осередку західнього світу поставив святиню української культури та української правди. Показав її народові та подазав її світові, як огненний стовп горіючого українського духа. Поставив її перед народом та зв'язав ще дужче розгублену діяспору в батьківщиною. Відкрив цю створену ним установу перед чужим світом, як свідоцтво висоти української духовости, що підтверджує наше право на державну незалежність. Своєму імени здвигнув незнищимий монумент на всі часи.

Михайло Олексійович Ветухів, як людина в суспільному житті, як громадянин, як політичний діяч був клясичним европейцем українського жанру. Був лицарем чести, правди ,віри. Зовнішні події та удари сприймав не відрухами первісного інстинкту і безконтрольної людської природи, а знав їх перетворити у суверенну мудрість і спокій людини, що опановує себе та своє окруження. Тими чеснотами керувався Михайло Олексійович як високої міри державний муж. Його спокійні арґументи своєю умністю і далекозорістю перерішували не раз трудні національні питання, повертали рішення в бік національної рації. Його політичний розум, його виїмковий такт високо оцінювалися в тутешніх міродатних політичних кругах, що не раз запитували про його раду. З тієї позиції Покійний мав чимало нагод добре прислужитися народній справі. Коли я просив його поради в публічних ділах, то це була рада, яку слід було б записати в книгу мудрости, що охоплювала не тільки нині й завтра, але й далеке майбутнє...

Михайло Островерха

ОДИН — ТАКИЙ БЛИСКУЧИЙ БІЙ

СОРОК РОКІВ ТОМУ

...На думці маю „один — такий" на нашому відтинку протипольського фронту! Могли бо бути ще й блискучіші й не одні такі бої на інших відтинках УГА в дочортківських боях і в нашій чортківській офензиві.

Тут коротким нарисом хочу згадати бій за Березовицю Велику — ключ у поході на Тернопіль-Золочів-Броди.

По здобутті Теребовлі — була коротка зупинка. Був чудовий наш ранок. Черство-здоровою синявою неба прикрасилося сонце, а свіжа й росиста зелень червневих днів набрякала співом птаства. Вся „Група-Схід" — що від березня до 31 травня 1919 оперувала понад Збручем, з осередком Підволочиська, проти большевиків — і ще деякі частини станули на збірку, тут у Теребовлі, над річкою Гнізна, біля залізничого мосту, на широкім лузі. Тоді була й переформована Десята Бриґада УГА: п'ять куренів піхоти ,сотня кінноти, сотня кулеметів для кожного куреня, полк гармат. Командант Бриґади — сотник Кондрацький, шеф штабу — сотник Маринович; курінні — М. Дацків, Климкевич, В. Стеткевич. Двох інших у цій хвилині не тямлю. Кіннота — Т. Свистун. Гарматній полк отаман Кирило Карась. Мене призначено до куреня М. Дацкова, адьютантом якого був чет. В. Стрільчик, а сотенними були: пор. Керстюк, четарі В. Костюк, Ф. Мучій, Лянґ; сотня кулеметів — пор. Р. Кетнер; четові ж команданти й команданти інших відділів були: четарі І. Кучмак, Б. Глібовицький, Павнель; хорунжі Неґрич, Голіней, В. Мосяк, Р. Дорожинський, Б. Попович, І. Зелик, В. Солодкий, О. Типкевич, З. Ляшевич, Ів. Ханик і автор цих рядків. Але, на жаль, час своє зробив: інші прізвища я вже забув...

Ця новопереформована бриґада рушила з Теребовлі в дальший бойовий похід. Ішли ми вперед усіми дорогами правого нашого крила — на захід. Нас осмаглював сухий, здоровий вітер. Хвилі ланів прибігали до нас, то знову котились у далі. Жайворонки безнастанно заливали простори співом, що єднався з нашими співами.

Ми наближались до бойової лінії. Сонце хилилось до ланів. Передано наказ: не співати!

Зайшло сонце — наш курінь увійшов у село Мишківці, біля Микулинців. Ми розташувались у широкій, зеленій балці села. Відпочинок і вечер'я. А лиш затремтіли нишком перші зорі і стали в росах блистіти, наш курінний покликав усіх старшин до себе: подав докладний плян нашого наступу на Березовицю Велику, наступ цілої бриґади. Кожен сотенний зазначив на своїй мапі свій відтинок, де сотня має окопатись розстрільною і ждати наказу до наступу.

Повний смерк запав на село. Сотня за сотнею, курінь за куренем рушили на становища. За селом, Мишківцями, сотні нашого куреня з напруженням, передбойовим, повним спокоєм і тихо подались кожна на призначене їй у наказі становище. Сотня чет. Ф. Мучія, до якої приділили мене з кулеметами, дуже швидко і зручно розвинувшись у розстрільну, стала окопуватись. Окопування ішло пиняво — стрільці до наступу рвалися, а не до „позиційного" бою.

Перед нами, в залізобетонових окопах, — іще австрійських з недавно скінченої світової війни, — стояли готові до бою поляки.

Темінь і тиша залягла на поля. А ця тиша була повна й могутня, з небом і з зорями з'єднавшись. Повітря було свіже, чисте, насичене подихом ланів.

Зненацька — за нами радістю залунав у нічних просторах піль ясноселєдиновий блиск! Іще один, і ще один! І, в короткій частині секунди, понад нами понісся свист і щасливий гук гарматнього стрільна. До чверть години — вже грали всі наші гармати, всяких калібрів, свою чудову і грізну симфонію. Вогонь кріпшав, простори були безперервно осяяні. Вся наша розстрільна була на ногах — ніхто й не думав лежати в окопі. Очі усіх проникають у освічені блискавками простори ланів; усверлюються у становища поляків, де наші ґранати риють землю, що безнастанно вибухає чорними фонтанами. По яких двох годинах цього барабанного вогню наших гармат прийшло коротке слово:

— Вперед!

Розстрільна рванула! Стрільці швидким кроком, нестримною лавою посувались вперед. Гармати грали далі, як музика до бою. Заторохтіли й польські кулемети і кріси. Відізвались і польські гармати. Наша розстрільна не перестає наступати швидким темпом. За нами ,власне — тут же, в нашій розстрільній, де й узявся молодий, прудкий отаман-гармаш: Кирило Карась, із своїми старшинами штабу і з полевим телефоном: зблизька слідкує за дією наших гармат, що не перестають бити по ворожих становищах; слідкує за розривами наших шрапнелів, що б'ють перед нами по поляках, які починають відступати; безнастанно подає, цей отаман-гармаш, зміну відстані для гармат: ми ж постійно йдемо вперед, поляки розбиті відступають.

Світає — прокидається день. Простори піль поволі наливаються ранком. Вогонь гармат притихає. Тут-там іще строкочуть кулемети. В балці наліво, в залізничій будці, ще тримаються, і неуступчиво, поляки. Ще декілька ґранат — туди! Замовкла й ця будка.

Усміхом радости рожевіє небо — ми входимо в с. Березовицю Велику.

У с. Кип'ячці кипить іще бій. Це направо. Зліва — ще не маємо зв'язку.

Наш курінь перейшов село й зупинились ми за селом. Перед нами — Тернопіль, перед яким іще залягли поляки.

Минають хвилини — ждемо на нові накази з штабу бриґади. Наказ не приходить — хвилини починають довжитись. У Кип'ячці бій утихає — наші перемогли. З Тернополя несуться вибухи, поляки висаджують ваґони з амуніцією на стації. Для нас кожна хвилина дорога — шлях на Тернопіль отворений. У крайній хаті с. Березовиця Вел. зібрались старшини: наш курінний М. Дацків, отаман К. Карась, пор. І. Балешта, пор. Р. Кетнер. Рішили: зв'язки з крилами устійнені, то наступаємо далі на Тернопіль.

Ми рушили в наступ. Курінний дав мені наказ: із відділом кулеметів іду головним шляхом на місто. Батерія пор. Ів. Балешти „Гаврило" сипле шрапнелями по ворожій розстрільній, що криє відступ. Десь і хмара з'явилась — ринув дощ: раптовий, теплий, зливний. Поляки, скориставши з цієї дощевої заслони, стали швидше відступати. Грають наші кулемети. А Ів. Балешта з одною гарматою переганяє нашу розстрільну і далеко вперед, перед нашою розстрільною, стає на шляху і, з безпосереднього прицілу, гатить по втікаючих поляках.

— Та ж це моє рідне місто! На міліметер не помилюсь, а вони так легко не втечуть мені! — спокійно і з насолодою говорив І. Балешта, а його очі сяяли радістю.

Ми швиденько йшли вперед. Дощ — перестав. Грали подощеві струмки. Засяло сонце. Густим запахом понесло від піль.

Тут і там лежить убитий противник, розбитий кулемет, покинена зброя, шапкою конфедераткою вода в рові бовтає. Ми вже перед церквою, що тут же при вході до міста зі сходу. Поки ми дійшли до самої церкви, вже надбігли тернопільчани — жіноцтво і старші громадяни. На нашу стежу посипались цвіти. Швидким кроком підійшов до мене о. Й. Заячківський ЧСВВ з словами:

— Яка це радість, Михайле, вітати мені тебе першого в цім місті!..

А за нами, за нашою першою стежею, уже маршують сотня за сотнею — п'ятий курінь Михайла Дацкова, зі співами, що з молодолітнім сонцем стелились у просторах!..

Бронкс, 12 червня 1959.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Антибольшевицька демонстрація у Вінніпеґу

(Д. М.) — 7-го червня ц. р. відбулася протибольшевицька демонстрація у Вінніпеґу, в якій взяли участь представники семи національностей, членів Антибольшевицького Бльоку Народів, а саме: білорусини, естонці, литовці, лотиші, мадяри, словаки і українці. Кожна національна група була із своїми прапорами. Великий похід сформувався на площі манітобського парляменту і вирушив чвірками під пам'ятник „Незнаного Канадійського Вояка". Найчисленіша була українська група, в якій брав участь Юний СУМА в одностроях зо своїм прапором. По складенні спільного вінка у стіп пам'ятника „Незнаного Канадійського Вояка" вступне слово виголосив п. Федарас (литовець). Він говорив про 18-ту річницю примусової депортації з Литви, Латвії та Естонії, що її большевики доконали ніччю з 13 на 14-го червня 1941 р. Опісля промовляв о. Семен Іжик, голова місцевого Відділу АБН Манітоби, згадуючи про страшний злочин кровожадної Москви над Україною в рр. 1932-33, де в часі штучно викликаного Москвою Великого Голоду згинуло страшною смертю коло 7 мільйонів українців. „Хоча ми тут зібрані з різних країн Европи — говорив о. С. Іжик — хоч між нами є великі різниці в мові та культурі, але в обличчі одного спільного ворожого червоного московського імперіялізму, ми злучені в одну велику сім'ю з однією ціллю: розвалити большевицьку тюрму народів і здобути волю для України, Білоруси, Словаччини, Литви, Латвії, Естонії та других поневолених Москвою народів. Головним промовцем на цій успішній демонстрації був міністер торгівлі та промислу манітобського правительства Г. Еванс. Він сказав, що в Канаді люди різних національностей знайшли повну свободу. Кожна національна група повинна зберігати свою мову і культуру. Закінчив він свою промову запевненням, що час визволення поневолених Москвою народів і країн є вже недалекий.

Д. Микитюк

Вояцьке Свято в Торонті

6- і 7-го червня пройшли в Торонті під знаком великого вояцького свята, що було присвячене 40-им роковинам відновлення українських державних збройних сил, а також 33-тим роковинам смерти Головного Отамана Симона Петлюри. Згадану імпрезу зорганізувала Генеральна Управа Союзу Бувших Українських Вояків у Канаді зі своїми станицями в Торонті, Гемілтоні і Сен Кетеринс, при співпраці Українського Военно-Історичного Інституту в Торонті. В програму цього свята входили дводенна виставка експонатів Музею Визвольної Боротьби, що охоплювала роки 1917 - 1921, урочистого молебня в Соборі св. Володимира, спільного обіду для членів Союзу і запрошених гостей, Панахиди на вояцькій могилі, де поховані сл. пам. полк. О. Петлюра, пполк. Т. Омельченко і сот. О. Савченко, та академії.

Серед багацтва експонатів виставки звертали на себе особливу увагу недавно одержані з Парижа посмертна маска Головного Отамана С. Петлюри, його машина до писання, а також ціла ґалерія бойових і організаційних прапорів. В урочистому молебні, який відправили о. П. Самець, о. Д. Фотій і о. М. Овчаренко, взяли участь численні представники українських організацій, з них шість з прапорами. Співав хор під управою п. Ю. Головка.

Також велику кількість членів Союзу і запрошених гостей згромадив спільний обід. Під час обіду прочитано низку привітів, а в тому від Президента Української Народної Республіки д-ра Ст. Витвицького, від ген. О. Загродського, ген. К. Смовського, ген. П. Крата, полк. А. Валійського, полк. В. Чабанівського, полк. М. Рибачука, полк. В. Филоновича і інших осіб та організацій а в тому і від Українського Военно - Історичного Інституту в ЗДА.

У всіх урочистостях, крім членства згаданих трьох станиць СБУВ, брала участь також делеґація ОбУВА - Бофало на чолі з полк. В. Герасименком і полк. П. Самутином. Велика кількість б. вояків, як також і громадянства, взяли участь в Панахиді на вояцькій могилі на цвинтарі „Проспект". На академії, яку почато співом канадійського гимну, а опісля проголошенням Ювілейного Наказу Генеральної Управи СБУВ, — урочисто вшановано пам'ять Головного Отамана Симона Петлюри та всіх, що згинули за визволення України. Емоціональною точкою програми був звіт полк. П. Самутина Головному Отаманові Симонові Петлюрі від Української Армії. Після святочної доповіді ген. М. Садовського, в мистецькій частині академії, з декламаціями виступили — С. Глушко і Віра Василенко. Валентина Литвинова і Марта Фотій виконали на фортепіяні Військовий Марш Шуберта. Катедральний хор під керівництвом Ю. Головка виконав кілька пісень. Академію закінчено співом українського національного гимну.

Пресова Референтура СБУВ у Канаді

Закінчення праці в Школі Українознавства в Брукліні

20-го червня відбулося закінчення шкільного року в Школі Українознавства в Брукліні — Північ, яка міститься в залі української католицької школи св. Духа. Це закінчення складалося з трьох частин. Рано учні й учениці цієї школи були на Богослужбі і пізніше на спільному сніданку, а по полудні відбулося в церковній залі роздання свідоцтв, після чого учні й учениціописувалися своїм знанням української мови, та співом пісень, декламаціями, діялогами і танками.

Пополудневу імпрезу відкрив містоголова Батьківського Комітету п. Василь Бабський, а після нього промовив директор Школи Українознавства д-р Василь Стецюк, який говорив і як делеґат Шкільної Ради при Українському Конґресовому Комітеті і як директор школи. Він пригадував батькам, щоб пам'ятали про ті думки, з якими залишали 15 років тому рідну землю, і щоб своїм дітям передали ту культуру, яку вивезли з рідного краю, щоб уможливили своїм дітям навчитися рідної мови та зберігати традицію своїх батьків, бо знання української мови потрібне тепер не тільки для добра України, але і для добра Америки.

Д-р Стецюк здав звіт про стан цієї школи, яка користає з безплатного приміщення в церковній залі. На початку цього шкільного року вписалося було до школи 84 дітей, але з кінцем шк. року клясифіковано тільки 73. З того 35 учнів (учениць) дістали дуже добрий поступ, 21 — добрий, 14 — достаточний, а 3-ох неклясифіковано. Директор школи д-р Стецюк дякував о. деканові Володимирові Андрушкову за допомогу шкільною залею і опіку над школою, а о. професорові Юрієві Менцінському за навчання релігії. Окремо дякував пані Зарицькій за материнську щиру опіку школою. Крім цього він передав їй подяку на письмі від Шкільної Ради при УККА.

Пані Зарицька сказала, що вона робить для школи те, що кожна українка повинна б зробити. Вона дякувала панам учителям, о. Ю. Менцінському, голові Батьківського Кружка п. Володимирові Костикові і містоголові п. Василеві Бабському та тим усім батькам, які розуміють значення рідної школи та посилають до неї своїх дітей. Пані Зарицька підкреслила, що багато для школи працюють п. Лев і пані Марія Рейнаровичі, які підготовляють всілякі шкільні імпрези, та пан д-р Петріна, який веде з великим успіхом при школі українознавства школу українських танків.

Після того промовив о. Ю. Менцінськвий, який заохочував молодь до науки української мови, а п. В. Костик, як голова Батьківського Комітету, дякував учителям за працю над дітьми.

П. Костик і п. Л. Рейнарович вели дальшу програму, де учні й учениці пописувалися своїм знанням в ділянці українознавства: української мови, пісень, декламацій, діялогів і танків.

Милою несподіванкою для всіх присутніх батьків, гостей і дітей був виступ-дебют мандолінової 16-членної оркестри Юного СУМА під диреґентурою п. інженера Костишина з Пасейку, яка виступила по раз перший і відограла кілька пісень, за що дістала рясні оплески присутніх.

Дальша програма складалася з кільканадцятьох точок. Учні й учениці виступали з декламаціями й піснями, сольо й групами, які підготовив п. Л. Рейнарович, і танками, що їх вивчив невтомний пан Петріна. Були також і виступи учнів і учениць, які пописувалися грою на піяно, між іншим і одна учениця проф. М. Фоменка, присутнього на пописі.

Батьки і присутні гості бачили, що Школа Українознавства працює з повним успіхом, і в найближчому шкільному році в ній повинні навчатися для власного добра і ті діти, які ще з цеї не користають.

Л. Луців

Перша громада УАПЦ в Канаді

У квітні ц. р. в місті Гемілтоні організувалася невеличка громада Укрїнської Автокефальної Православної Церкви Соборноправної. До Провідної неділі відслужено вже десять Богослужб. Великодню Службу Божу відправлено за старим звичаєм з рідного краю, коли паски освячувано о 4-ій годині ночі. З кожною Богослужбою прибувають нові члени вірних, яким дорога й близька рідна церква, що стільки переслідування зазнала під безбожною владою червоного окупанта.

Богослужби відправляв священик о. Василь Дзюба, рукоположений у стан священика архиепископом Григорієм 18 лютого ц. р. у сербському храмі у місті Віндзор. Своїм прекрасним голосом, щирим відчуттям відправ та глибокозмістовними проповідями о. Дзюба викликав у вірних молитовний настрій та щиросердечні сльози полегші.

М. К.

● **Літературно - вокальний вечір** влаштовує нюйоркський Літературно-Мистецький Клюб в п'ятницю дня 26-го червня ц. р. на закінчення весняного сезону. У вечорі візьмуть участь: Наталка Глоба, Христина Бартко, Тетяна Осадца, Маріянна Шумилович, Ольга Ляхович та Степан Шпєх. Акомпаніюватиме проф. Іванна Прийма. У програмі читання авторами їхніх творів, дуети, танок. *Початок о год. 8-ій вечора.*

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

СОВЄТСЬКЕ РОЗУМІННЯ І СТОСУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ВИМІНИ

(Закінчення зі стор. 2)

са з ревеляціями якоїсь Емілії Беренене ,яка, вернувшися з Америки на Литву, розповідає, що в Америці нема ніякого життя, що людина там непевна свого майбутнього, що немає там часу ні змоги ні на відпочинок ні на розваги, що прості люди не мають змоги нічого купувати, що живуть добре тільки капіталісти і т. д. і т. д. В числі з 20 червня ця ж „Правда" надрукувала кореспонденцію про ситуацію в Південному В'єтнамі, в якій обвинувачується американців у виконуванні „терористичних актів проти мирного населення". В числі з 21 червня вміщене у „Правді" повідомлення з Ню Йорку про недалеке відкриття совєтської виставки в нюйоркському „Колізею" і зараз же під ним повідомлення цього ж ТАСС'а з цього ж Ню Йорку про те, що типовий американський дім, який має бути показаний на американській виставці у Москві, не є ніяким „типовим мешкальним домом", що ціна його неприступна не тільки для робітників, але і для середньої американської кляси і що виставлювання такого дому на американській виставці в Москві — це тільки затія державного департаменту, щоб „добути перемогу в холодній війні".

Треба підкреслити, що друкуються всі ці „інформативні" матеріяли в супроводі повідомлень і цитат із „захоплених" висловів приватних американських громадян й американської преси про незвичайну вагу і значення культурної й інформативної виміни між ЗДА і Совєтським Союзом. Цитований вище кореспондент „Правди" Б. Стрельніков закінчує свою кореспонденцію з Ню Йорку про ... вічний голод серед робітників і про поборювання робітничих страйків у ЗДА з допомогою танків ,гармат і кулеметів, ствердженням, що вся Америка пройнята „жадобою взаєморозуміння", що американці хотять якнайбільше знати про Совєтський Союз, що вони захоплено і наполегливо вивчають російську мову, яка „незабаром буде головною мовою науки" і т. д.

На підтвердження цієї загальної американської жадоби знання і розуміння „совєтського народу" Стрельніков не вагається цитувати навіть „Волл Стріт Джорнел", що як відомо є органом американських „капіталістичних акул", який написав, що чим більше знатимуть про себе народи, тем більше взаєморозуміння буде між їх країнами". Як розуміють Совєти це „взаєморозуміння" між народами і як вони його здійснюють, про це свідчить найкраще започаткована востаннє „Правдою" і здійснювана наполегливо дискримінаційна кампанія у відношенні до З'єдинених Держав Америки, спрямована не тільки на те, щоб підірвати престиж ЗДА, але і щоб дати своєму населенню цілком фальшивий образ американського життя і побуту.

Астроном Гуанґ говорить про можливість існування розумних істот на інших плянетах

Берклі, Каліфорнія. — Професор Каліфорнійського університету астроном д-р С. С. Гуанґ в своїй доповіді в Астрономічному Товаристві в Сан Франсіско висловив віру в те, що наше Сонце не є єдиною зорею з плянетами, на яких існують розумні форми життя. Він твердив, що можливість інтеліґентного життя існує ще на зорях - сонцях Епсілон Ерідані і Тав Сеті, бо ті зорі, віддалені від Землі на 16 років світла, мають такі умови, в яких може існувати розумне життя. Д-р Гуанґ вивчав 42 зорі у відповідній віддалі від Землі, і ствердив, що згадані дві зорі, це єдині небесні тіла, де може бути розумне життя. Ті зорі є віддалені від Землі на 11 і 12 років світла. (Один рік світла становить коло 6-ох трильйонів миль віддалі). Д-р Гуанґ калькулює, що на виникнення розумного життя треба коло одного більйона років, і на цій основі він виключає можливість розумного життя на багатьох плянетах.

● **Найстарший внук президента Айзенгавера** 11-річний Дейвід проводить вакації на фармі дядька своєї матері пана Джека Томсона на тваринній фармі в горах, недалеко Естес Парку в Колорадо. Він виїхав туди разом із 10-ма іншими ровесниками, а по дорозі в Денвері відвідав свою прабабку по батькові хвору пані Еліверу Давд. Хлопці мають там залишитися повних п'ять тижнів.

● **Згідно зі звітом Форда** про продукцію авт місяць червень ц. р. буде четвертим червнем в історії ЗДА, в якому випродукувано більше як пів мільйона возів. Іншими подібними місяцями були червні в 1950, 1953 і 1954 роках. Цього року до кінця червня мають випродукувати 550,000 возів, а при кінці тижня (19-го червня) цьогорічна продукція особових возів виносила 3,109,771.

ДІТРОЙТСЬКА ГРУПА УВАН

глибоко зворушена і сповнена незмірним смутком на вістку, що відійшов у вічність

Президент Української Вільної Академії Наук,

проф. д-р Михайло О. Ветухів

Замість квітів на могилу Покійного складає — 10 дол. — на цілі Академії.

З наших буднів

ЛЮБОВ, СПОРТ І ПОЛІТИКА

Ігореві Соневицькому.

Переживаємо такий час, що його деякі злобні язики називають „зварійований": молодий народ жениться, як несамовитий! А по молодих деякі підстаркуваті доскакують ... Отці в церкві не всніавають з оповідями, друкарні — з друкуванням весільних запрошень, а бідний нарід тільки гонить з одної церкви до другої, з одного шлюбу на другий, третій і десятий.

Та не так воно легко вступити в цей благословенний стан, якби то кому здавалось! Густо-часто молодята таки вже перед шлюбом зустрічаються з всякими перешкодами, або, вищим, поетичним стилем сказавши — їхній корабель, що пливе до пристані розкошів і щастя, застрягає на мілині, а деколи, на малий волосочок, трохи не розбивається об підводні скали!

Такий „ексидент" трапився недавно парі симпатичних молодят із нашої Метрополії. А за що пішла асантюра — ви не вгадали б! За дурницю, можна сказати, або, іншими словами — за футбольні змагання.

Бо зразу вони умовились їхати над море, мріяти на пісочку, вслухуватись в шум океану і так далі, а в останній хвилині, він, наречений — схрунив! Її, наречену, намовив їхати на пікнік „Думки", а сам повіявся на футбольний матч до Бруклина!

А ввечері, розуміється, в каварні „Орхідея" — сцена:

— Ага, то з тебе такий патріот, такий націоналіст! Не втерпів, щоб не подивитись, як копають м'яча польські комуністи з Варшави! Ці, що вивезли твого батька і маму, що мучили в кримінали брата, що ...

— Слухай, серце, не мішай спорту з політикою!

— Та як — не мішай? .. Чи ж тобі не сором було стояти наструнко, коли оркестра грала „Єще Польска не згінела?"

—Ну, а що я мав тоді робити? .. Стояти на голові? .. Демонструвати, чи співати „Ще не вмерла Україна?"

— Не треба було йти на такі змагання!

— Так! А ти, хіба, не стояла, як дурна, вісім годин у черзі, щоб дістати один тікет на виступ балету „Большого Театру?"

— Там були такі, що стояли в черзі і 48 годин! І спали під Метрополітальною Оперою. Днювали і ночували.

— Та є на світі різні варіяти, але ж ти якась цілеступка, виховниця ...

—Бо мистецтво, прошу пана, стоїть вище політики, вище всього! Від того ще ніхто не стрефнився і не зрадив своєї батьківщини, коли дивився на „Лебедине озеро", байдуже хто його танцює: росіяни, турки, татари, чи полінезійці. Крім того в цьому балеті танцював один наш хлопець зі Львова, і я конче хотіла бачити його! І бачила, говорила з ним, дістала від нього автограф, і від інших балерин, ходила з ними на каву, — і нічого. Бачиш? .. Не вкусили мене. Не з'їли.

— Вел, тебе не з'їли рускі комуністи, а мене польські. .. Значить — все ОК.

Але „все окей" було щойно потім, коли грають шафа заграла „Жіжі", і полилися задушевні звуки танга, і молодята, попритулювані, вслухувались в ритм своїх сердець, ритм такий могутній, що він зразу заглушив їхній спір на тему спорту, балету й політики ...

Ікер.

На справжні СВЯТОЧНІ ПРИЙНЯТТЯ--

Вашій Рідні буде смакувати незрівняним смаком

ПРАВДИВА ІМПОРТОВАНА ПОЛЬСЬКА ШИНКА

Krakus AND Atalanta

BRANDS

Тепер можна одержати в родинних розмірах 3 lb. 4 lb. та 5 lb. пушки

- БЕЗСУМНІВНО ЛІПША
- ВИНЯТКОВО ХУДА
- ВИШУКАНИЙ СМАК
- ГОТОВА ДО ЇДЖЕННЯ

БУДЬТЕ ПЕВНІ, ЩО КУПУЄТЕ ПРАВДИВУ ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ.

NEW YORK COMMODITIES CORP., 745 Fifth Avenue, New York 22, N.Y.

Спорт

УРСТ „ТРИЗУБ" ЗДОБУВАЄ ЧАШУ ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ ОСЕЛІ У. Р. СОЮЗУ

В суботу і неділю 13 і 14 червня 1959 р. на Оселі УРСоюзу відбувся турнір відбиванки жіночих команд за чашу Тсвариства Прихильників Оселі УРСоюзу. В турнірі взяло участь три жіночі команди, а саме: УАСТ „Беркут" з Перт Амбой, УАСТ „Довбуш" Ню Гейвен й УРСТ „Тризуб" Филаделфія. Турнір відбувся системою кожний з кожним, про першість рішали виграні мечі.

Висліди в суботу: УАСТ „Беркут" — УРСТ „Тризуб" 1—2 (8:15, 15:12, 14:16), УРСТ „Тризуб" — УАСТ „Довбуш" 0—2 (9.15, 11:15), УАСТ „Беркут" — УАСТ „Довбуш" 2—0 (15:10, 15:12).

В суботу кожна команда мала по однім мечу виграному і по однім мечу програному.

В неділю відбувалися змагання за такою ж системою як в суботу. Висліди були: УАСТ „Довбуш" — УАСТ „Беркут" 2—1 (13:15, 15:10, 15:6), УРСТ „Тризуб" — УАСТ „Довбуш" 2—1 (15:11, 7:15, 15:10). УАСТ „Беркут" — УРСТ „Тризуб" 0:2 (6:15, 12:15).

В неділю, не зважаючи на сильний вітер і холод, на площі було „гарячо". Зустрічі відбувалися зі завзяттям і зі жертвенністю. Чашу здобуває заслужено УРСТ „Тризуб", Филаделфія, вигравши з обидвома своїми противниками, найкращим опануванням м'яча і найбільш вирівняною грою. В УАСТ „Беркут" перший раз виступають п-і Олесницька з Нюарку, бувша змагунка УАСТ - „Довбуш" Ню Гейвен, і п-ні Н. Хома з Нюарку. У УАСТ „Довбуш" Ню Гейвен молоді змагунки все більше здобувають собі „право громадянства" у першій дружині.

Змаганнями проводив Р. Свистун, ланковий відбиванки. СУАСТ та Л. Харченко, член суддейської комісії.

Р. С.

ЯКА Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
Найновіший КАТАЛОГ ПЛАТІВОК — ДАРОМ.

Пощо тратити час на писання адрес?

ПЕЧАТКИ

різного рода в різних мовах
— виробляє —
ROMAN IWANYCKYJ
1726 Park View Avenue
Bronx 61, N. Y.
Тел.: пізно веч.: SY 2-9437
ПЕЧАТКА: 3 лінії у 2-ох інчах — $1.60.
Висилаємо поштою!

• BUSINESS OPPORTUNITY •

БАРА & ҐРІЛ

та загальна крамниця.
¾ акра — 7 кімн. дім, в доброму стані. Танцювальна заля оборот понад $ 60,000, вартість $40,000. Продається із втратою за $ 28,000 — ½ готівки, екстра інвентар.
PULASKI HIGHWAY — DURLANDVILLE
Goshen, N. Y. — OLiver 1-3162
F. Nasierowski

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день, так і в ночі.
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Waren Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y
Tel.: ORchard 4-2568

Alexander Hamilton

ПЕРШИЙ В ПАТЕРСОНІ

ПОЧИНАЮЧИ від 1-го ЛИПНЯ

ВАШІ ГРОШІ ДАДУТЬ БІЛЬШИЙ ВІДСОТОК **3½%**

ГРОШІ ЗДЕПОНОВАНІ ДО 13-го ЛИПНЯ БУДУТЬ ПРОЦЕНТУВАТИСЯ ВІД 1-го ЛИПНЯ.

ALEXANDER HAMILTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

PRINCIPAL OFFICE
Colt and Ellison Sts. Paterson
(SHerwood 2-6815)

WEST MILFORD OFFICE
Main Street (PArkway 8-3159) West Milford

• РОЗШУКИ ПРАЦЯ •

ПОШУКУЮ ПРАЦІ

ДЯКА

Знаю трохи дяківство, львівського напіву, можу послужити якійсь парафії за дяка, безплатно, через 1 рік, як мене спровадять із Канади до Америки і постараються мені якусь побічну працю, щоб заробити на життя. Співаю другим тенором. Скінчив шість ступенів Музичної Консерваторії у Торонті. Вік: 56 років, здоровий і охочий до праці.

Зголошення прошу надсилати до:

John SNIHURA
Algonquin Hotel
St. Andrews N. B., Canada

• ДО ВИНАЙМУ •

ДО ВИНАЙМУ
4 КІМНАТИ з КУХНЕЮ
Парове огрівання — в Union City, N. J.
Гарна дільниця. Може бути родина або самітні. Догідне положення. По ближчі інформації телефонувати:
UN 6-6354

• RESTAURANT •

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

FESTIVAL RESTAURANT and BAR
Walter STEPONIS — власник, це відомий литовський футболіст.
Досконалі заграничні харчі й коктейлі. Перекуски — Обіди. Заля на збори, весілля й інші нагоди.
40 E. 26th St., New York, N. Y.
Tel.: MU 3-2928

BUY U. S. SAVINGS BONDS

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

ROOFING and SIDING MEN
MOULDED STONE APPLICATORS
Досвідчені до праці в скоро розвиваючімся концерні. Добре відомий в місті і цілому краю. Рідка нагода для успіху. Потрібно добрих мужчин для доброї праці, з доброю платнею.
Телеф. сьогодні.
PERMA STONE
1066 Post Road & Riverside Ave.
Greenwich, Conn.
NEptune 7-3655

Портер
Нічна праця.
Добра платня.
ACE OFFICE & WINDOW CLEANING CO.
307 — 5th Avenue
(near 31st Street)
New York City — Room 1306
Apply after 1 P. M.

• REAL ESTATE •

ОКОЛИЦЯ ЕЛЛЕНВІЛЛ
Готель 85 гост. кімнат, басейн. 14 акрів. Досконала вартість за $ 41,000.
BERGER AGENCY
Ellenville, N. Y.

КОЛЬОНІЯ БОНҐАЛ
Дуже гарних 30 приміщень, 75 акрів, 2 басейни, крамниця. Понад $ 14,000 доходу. Висока вартість за — $ 60,000.
BERGER AGENCY
Ellenville, N. Y.

DELAWARE — MARYLAND
ФАРМИ,
посілості, звернені до моря
Помірковані ціни.
Низькі податки.
GEO. P. SCHREPPLER REALTY
7 West Main Street
Middletown, Delaware

ЛІКИ — до всіх країв Европи
— висилає —
Українська Професійна Аптека
оплачуючи всі кошти пересилки на місце.
Власник: мґр. МОДЕСТ АРТИМІВ, дипл. аптекар.

Пересилайте нам рецепти, чи листи, або Ваші побажання, яких ліків Вам потрібно; решту ми виконуємо самі, сумлінно, по мінімальних цінах, долучуючи до всіх ліків вказівки, як їх слід уживати, назви і т. д. — в українській мові.

Всі швайцарські та німецькі ліки, яких не можна зовсім набути в Америці, висилаємо через аптеку в Бонні, Німеччина. Висилайте Вашим Рідним тільки оригінальні ліки. Не висилайте ПІДМІНОК (ерзаців), бо ті, звичайно, не поможуть, а то ще й можуть пошкодити хворим.

Приймаємо виконування всієї можливої рецептури евр. і амер. шкіл. На складі маємо також п'явки, баньки, евр. термометри, нім. лікувальні зела д-ра Мадевса проти всіх недуг та новий чудовий німецький лік на нагнітки.

Швидка достава летунською поштою ґарантована.

Адреса аптеки:
FISHER'S PHARMACY
4438 Germantown Ave., Philadelphia 44, Pa.
Tel.: GL 5-2401
АПТЕКА ВІДКРИТА: в будні — 9:30 рано — 10 вечора; в неділі — Аптека зачинена цілий день.
Коли Аптека зачинена, рецепти замовляти телефонічно.

• ВАКАЦІЇ •

Villa Josephine
HUNTER, N. Y.
Tel.: HUnter 4-478
Властителька
Jozefa de MATANIA.
З найбільш мальовничій частині гір CATSKILL, на Rip van Winkle Trail. Смачна й обильна кухня. Кімнати з гарячою і зимною водою. Купіль у гірськім потоці. Всі роди спортів, гарні проходи.
Помірковані ціни.
Резервувати листовно або телефонічно.

• FARMS FOR SALE •

З причини смерти мого мужа, продаю свій
ДВОПОВЕРХОВИЙ ДІМ.
8 кімнат і 3 кімнати на піддашші. Околиця дуже гарна, гори подібні до наших Карпат (Catskill Mountain, N. Y.). Околиця знана всім літникам. Бизнес можна вести літом і зимою.
Ціна — $ 8,500.
Доїзд автом або автобусом з Ню Йорку: Thruway до Kingston, N. Y., а звідси Road 28 до Fleishmanns, N. Y.
Адреса:
Carrie POLOMSKA
P. O. Box 211
Fleishmanns, N. Y.
Tel.: 355 Fleishmann, N. Y.

• MISCELLANEOUS •

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА
і перемодельовує проходжені футра по новітніх фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE.
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

Cosmos Parcels Express Corp.
ЗАОЩАДЖУЄ ВАМ ГРОШІ
Оплата за нашу обслугу — тільки $ 5.00 до $ 10.00
ЖАДНИХ ДОПЛАТ!
Licensed by U.S.S.R.
— ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ —
— СОЛІДНО — СКОРО — ДЕШЕВО —
Відкрито:
ЩОДЕННО — від год. 9:00 до 6:00
в СУБОТИ і НЕДІЛІ — від год. 9:00 до 4:00
COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
39 2nd Avenue (Cor. 2nd Street)
NEW YORK 3, N. Y.
AL 4-5456 — 7

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

DONALD A. SPRAGUE FRANK DECKER
SPRAGUE and DECKER, Inc.
БЮРО ОБЕЗПЕЧЕНЬ і РЕАЛЬНОСТЕЙ
Telephone: 2300 Ellenville, N. Y.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються у „СВОБОДІ"!

ТИСЯЧІ ПРИЗНАЮТЬ,
що вислати ГРОШІ — це найкраща дорога помогти Вашим Кревним і Приятелям в Краю.
Жадного мита — жадного податку, жадних закупів і опакувань.
Ви можете вислати кожну суму — малу й велику.
СКОРО — ЛЕГКО
НАЙЛІПШЕ
ГРОШІ ДО КРАЮ
10 рублів — за $ 1.00
Оплата $ 5.00 за пересилку до $ 50.00
Експресова доставка до 2-ох тижнів.
ПОВНА ҐАРАНТІЯ. ПОСВІДКИ ОДЕРЖАННЯ.
GRAMERCY Dep. S.
744 Broad Street
NEWARK 2, N. J., USA
Дозволено і забезпечено Департаментом Банків.
Висилайте пачки і ліки через нашу фірму до всіх частин Европи. Виконуємо рецепти. Ми є відомі з низьких цін та скорої і відповідальної обслуги. Всі замовлення повністю ґарантовані. Спробуйте нашої обслуги, а будете вдоволені.
GRAMERCY Dep. S.
118 East 28th Street
NEW YORK CITY, N. Y.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ: КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХВОРІ НЕ ПОВИННІ ТРАТИТИ НАДІЇ

Моя ціль помагати хворим відзискати здоров'я природною методою.

Василь ҐУЛА

Дорогий Пане Докторе Міллер!

Благословимо цей день, в якому ми побачили Ваші оголошення з подяками у щоденнику „Свобода", з якого й ми скористали, рішаючись приїхати аж з Пітсбурґа в Пенсилвенії. І це був найщасливіший день у нашому житті, який ми пережили.

Піддавшись Вашій старанній і солідній опіці, ми обоє з дружиною, цією дорогою висловлюємо Вам дуже щиру подяку, а найбільше моя дружина, яка вже була втратила надію на виздоровлення, бо тепер ми обоє вернулися до Пітсбурґа вдоволені і щасливі, а головно здорові. Ваша метода і праця заслуговує не лише на подяку, але й на те, щоб поручити Вашу методу, техніку, а найбільше Вашу науку тим терплячим, які тої Вашої методи і науки потребують, якщо хочуть відзискати здоров'я, так як ми обоє відзискали. Ваші вказівки і Ваша наука стала для нас провідником, як на майбутнє охоронити себе від будь-яких недомагань.

Марія ҐУЛА

Наші знімки і ця наша скромна подяка, хай буде для Вас, Дорогий Докторе Міллер, доказом, як високо ми оцінили Вашу працю для нас обоїх.

Подробиці наших недомань, які не надаються до оголошення можна прочитати у канцелярії Д-ра Міллера,

Василь і Марія ҐУЛА

Пітсбурґ, червень 1959.

Неможливо проголосити всі листи моїх пацієнтів, які складають подяку за опіку і добрі висліди в їх недомаганнях.
ЛИСТИ ЦІ ПОКАЖЕТЬСЯ ВСІМ ЗАІНТЕРЕСОВАНИМ НА ЇХ БАЖАННЯ В МОЙОМУ ОФІСІ.

Dr. Joseph MILLER, D.C., Ph.C.
790 BROAD Street — NEWARK, N. J.
Tel.: MItchell 2-0773
Години прийнять: ЩОДЕННО — від год. 9:00 рано до год. 7:30 вечора
в НЕДІЛІ і СВЯТА — by Appointment ONLY.

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ і СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the U.S.S.R.)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
141 Second Avenue — NEW YORK CITY — Tel.: GR 5-7430
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877	132 Franklin Avenue HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Mgr. Я. Тростянецький	332 Fillmore Avenue BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674

900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, ґарантує на 100% доставу кожної посилки.

Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).

В крамницях вибір першоклясних товарів, — по дуже низьких цінах.

Жадайте нашого безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок мита і обслуги.

Відкрито: ЩОДЕННО — від 9:00 до 6:00 веч.; в НЕДІЛІ — від 9:00 до 4:00.

ВИСИЛАЙТЕ ПАЧКИ до Краю
з ґарантією достави зі старої фірми в Америці.
(Основана 1931 року).
Ґарантія достави зазначена на Вашій посвідці.
Наші ціни за обслуги ЗНИЖЕНІ.
SERVICE CHARGE від $ 5.00 до $ 10.00 залежно від ваги пачки.
UNION TOURS
1 East 36th Street
NEW YORK 16, N. Y.